

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
119/13. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2013. szeptember 26.

A C-509/11. sz. ügyben hozott ítélet
ÖBB-Personenverkehr AG

Az utasoknak jelentős késés esetén akkor is joguk van a vonatjegy árának részleges visszatérítéséhez, ha a késés vis maior következménye

A fuvarozó nem hivatkozhat a nemzetközi jog azon szabályaira, amelyek őt vis maior esetén mentesítik a késés miatt keletkezett károk megtérítése alól, annak érdekében, hogy kivonja magát a menetjegyár-visszatérítésre vonatkozó kötelezettsége alól

A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló rendelet¹ kimondja, hogy késés esetén a vasúttársaságok felelősségére, a rendelet e téren alkalmazandó rendelkezéseire is figyelemmel, a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályok² az irányadók.

Az említett egységes szabályok szerint, amelyek a nemzetközi jog részét képezik, és amelyeket a rendelet melléklete átvett, a fuvarozó felel az utassal szemben azért a kárért, amely abból ered, hogy késés miatt az utas nem tudja utazását ugyanazon a napon folytatni, vagy az adott körülmények között az utazás folytatása ugyanazon a napon ésszerűen nem várható el. Ugyanakkor, a fuvarozó mentesül e felelősség alól, ha a késés vis maior, azaz a vasúti üzemmel össze nem függő olyan körülmények következménye, amelyeket a fuvarozó nem kerülhetett el.

A rendelet úgy rendelkezik, hogy az egy órás vagy azt meghaladó késés esetén az utas kérheti a vasúttársaságtól menetjegye árának részleges visszatérítését. E kártérítés 60-119 perc közötti késés esetén legalább a menetjegyár 25%-a, 120 perces vagy azt meghaladó késés esetén annak 50%-a. A rendelet e kártérítéshez való jogot illetően nem rendelkezik kivétellel olyan esetben, ha a késés vis maior eredménye.

E kontextusban fordult a Verwaltungsgerichtshof (közigazgatási bíróság, Ausztria) a Bírósághoz azzal a kérdéssel, hogy mentesülhetnek-e a vasúttársaságok a menetjegyár visszatérítésére vonatkozó kötelezettségük alól olyan esetben, amikor a késés vis maior miatt következik be. A közigazgatási bíróságnak az osztrák vasúttársaság – az ÖBB-Personenverkehr AG – azon keresetét kell elbírálnia, amelyet az az osztrák vasúttársaságok felügyeleti szerve által hozott azon határozattal szemben nyújtott be, amely őt arra kötelezte, hogy törölje általános szerződési feltételei közül azt a rendelkezést, amely vis maior esetén kizárja a kártérítés lehetőségét.

Mai ítéletében a Bíróság először is megállapítja, hogy **a rendelet nem mentesíti a vasúttársaságokat a menetjegyárra vonatkozó kártérítési kötelezettségük alól, ha a késésre vis maior miatt kerül sor.**

Ezt követően a Bíróság hangsúlyozza, hogy **az egységes szabályok**, amelyek vis maior esetén mentesítik a fuvarozót kártalanítási kötelezettsége alól, kizárólag az utasoknak a vonat késéséből vagy a járat törléséből eredően keletkezett **kárai megtérítéséhez** való jogára vonatkoznak. A **rendelet** által előírt azon kártérítés viszont, amelyet a menetjegy ára alapján számítanak ki, teljesen más célt szolgál, nevezetesen **kompenzálni az utas által egy olyan szolgáltatás**

¹ A vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről szóló, 2007. október 23-i 1371/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 315., 14. o.).

² Az 1999. június 3-i vilniusi jegyzőkönyvvel módosított, 1980. május 9-i nemzetközi vasúti fuvarozási egyezmény részét képező, a nemzetközi vasúti személyszállítási szerződésre vonatkozó egységes szabályok.

ellentételezéseként kifizetett árat, amelyet végül nem a szállítási szerződésnek megfelelően teljesítettek. Itt egyébként egy átalányjellegű és szabott árú kompenzációról van szó, eltérően az említett egységes szabályok által meghatározott felelősségi rendszertől, amely az elszenvedett kár egyedi értékelését igényli. Egyébiránt, lévén, hogy e két felelősségi rendszer teljesen eltérő jellegű, az utasok, az átalányjellegű kártérítésen felül, az egységes szabályok szerinti kártérítésre is igényt tarthatnak.

E körülmények alapján **a Bíróság megállapítja, hogy a fuvarozó felelősség alóli mentesülésének az egységes szabályok által meghatározott esetei nem alkalmazhatók a rendelet által kialakított kártérítési rendszer keretén belül.** E tekintetben a Bíróság kiemeli, hogy a rendelet előkészítő munkálataiból egyértelműen kiderül, hogy az uniós jogalkotó azokra az esetekre is ki akarta terjeszteni a kártérítési kötelezettséget, amikor a fuvarozók az egységes szabályok szerint mentesülnek a kártérítési felelősségük alól.

A Bíróság szintén kizárja a más közlekedési módokat (mint például repülő, hajó, autóbusz) választó utasok jogaira vonatkozó rendelkezésekben foglalt, vis maiorral kapcsolatos szabályok analógia útján való alkalmazásának lehetőségét. Ugyanis, tekintettel arra, hogy a különféle közlekedési módok, használatuk feltételeit illetően nem cserélhetők fel egymással, a különféle közlekedési ágazatokban tevékenykedő vállalkozások helyzete nem hasonlítható össze egymással.

E körülményekre tekintettel a Bíróság azt a választ adja, hogy **a vasúttársaságok nem foglalhatnak általános (szállítási) szerződési feltételeikbe olyan záradékot, amelynek alapján mentesülnek a késés esetén járó, menetjegy árára vonatkozó kártérítési kötelezettségük alól, ha a késésre vis maior miatt kerül sor.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” □ ☎ (+32) 2 2964106